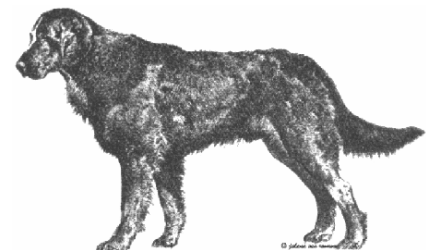

LITTEEPALTOOSET PALLAUTTELIJAT

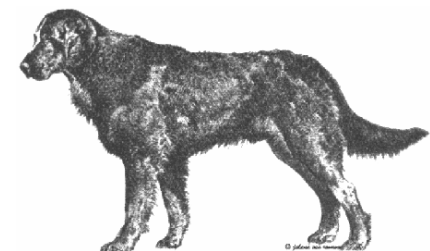
**Jaktlig avkommebeskrivning –
metsästysominaisuuksien
jälkeläiskuvaus**

Jälkeläisarviointi

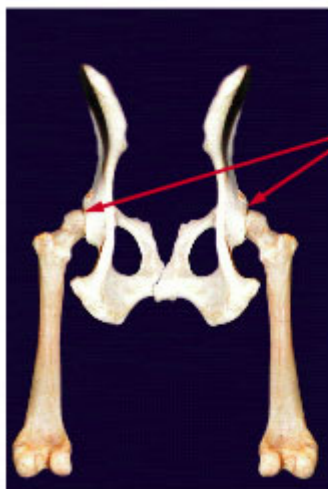
- **Yksilön jalostusarvoa arvioidaan sen jälkeläisten perusteella**
- **Mitä enemmän jälkeläisiä – sitä parempia arvio**
- **Vähintään 15-20 jälkeläistä mukana arvioinnissa ja niiden pitää edustaa jälkeläistön keskiarvoa (ei kaikki ääripäitä)**
- **Hyödynnetään siis sitä, että samansukuiset eläimet kantavat osittain samoja geenejä mukanaan**
- **Vaikka piirteen tms. periytymisarvo olisi pieni, on jälkeläisarvio hyödyllinen, jos jälkeläisiä on tarpeeksi paljon**

Jälkeläisarviointi

- Huono puoli verrattuna yksilöarviointiin on se, että joudutaan odottamaan aika kauan ennen kuin saadaan tuloksia näkyviin
- Esim. pitää odottaa lonkkakuvausikään, taipumuskoeikään tms. asti ennen kuin arvoa voidaan määritellä

Normal Hips
Good DAR and
depth to the
acetabulum

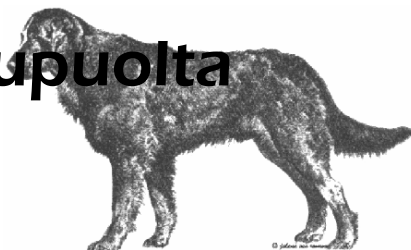
A & T syksy 2000

Jälkeläisarviointi

- **Jab:in tarkoitus on arvioida noutajapentueen henkisiä ja käyttöominaisuuksia**
- **Koko pentue testataan yhtä aikaa 12-24 kk iässä**
- **Koiraa "koetellaan" sekä maalla että vesityössä ja reaktiot merkitään kaavakkeeseen**
- **Testitilanteet vastaavat metsästystilanteita ja testissä käytetään riistaa**
- **Testissä otetaan huomioon koiran kokemus: ei treenattu, vähän treenattu, treenattu riistoilla ja ammuttu**
- **Toisena taustatietokohtana on koiran suhtautuminen muihin koiriin: samaa sukupuolta**

Jälkeläisarviointi

- **Koirat päästetään vapaaksi ja katsotaan, mitä ne tekevät**
- **Kontakti testaajan kanssa: otetaan kontaktia koiraan ja katsotaan, mitä se tekee**
- **Ampuminen: usea koira samalle linjalle ohjaajien kanssa. Heitetään dami ja ammutaan n. 30m koirista**
- **Yksinkertainen markkeeraus riistalla: heitetään lintu 35m päähän koirasta. Annetaan koiran noutaa. Toistetaan laukauksen kanssa**
- **Haku: 6 osasuoritusta ja tehdään n. 50m syvällä alueella melko avoimessa maastossa**

Jälkeläisarviointi

- **6 riistaa, koira näkee tai aavistaa 4 riistan heitot/viennit. Yksi riistoista vaikeaan paikkaan**
 - Reagointi riistojen vientiin
 - Hakuinto
 - Nouto
 - Palautus
 - Nouto-ote
 - Vauhti
 - Tehokkuus
- **Vesityö: lintu heitetään veteen 10-15m päähän. Koiralle annetaan mahdollisuus noutaa**
- **Yhteistyö: koiran halukkuus työskennellä ohjaajan kanssa koko testin aikana**

Jälkeläisarviointi

- Passiivinen odottaminen ryhmässä: koirat ja ohjaajat odottavat ryhmässä 15-20m päässä koirasta, jota testataan. Koiria saa "ohjailla" positiivisesti (= ei saa kieltää?)
- Koiran reaktioita kuvataan intensiivisyyskaalalla (kuten missä?)
- Yritetään saada objektiiviset kuvaukset aikaan
- 3-7 eri astetta
- Jos koira ei toimi riistalla → damit tilalla (merkitään lomakkeeseen)

Tehty tutkimus

- **Em. testin perusteella tehtiin tutkimus v. 1992-2000 testatuista koirista = 1159 koira**
- **Kuvailtiin ja tehtiin tilastollisia analyyseja**
- **Laskettiin periytyvyysarvoja**

- **Testatut koirat 9-37 kk vanhoja**
- **Puolet koirista treenattuja, 80% teki testin riistoilla**

- **Ympäristötekijöillä merkitystä tuloksiin:**
 - **Ampuminen ← ikä, sukupuoli, kokemus (ei suurta merkitystä)**
 - **Markkeeraus ← kokemus ja noudettava (kokematon koira → innokkaampia riistan kanssa kuin damin kanssa jne.)**

Tehty tutkimus

- **Ympäristötekijöillä merkitystä tuloksiin:**
 - **Hakuinto: ikä, kokemus ja noudettava** ← kokenut koira innokkaampi, riistalla innokkaampia jne.)
 - **Nouto ja palautus: treenatut koirat parempia**
 - **Nouto-ote: ikä ja kokemus**
 - **Vauhti: ikä ja noudettava**
 - **Hakutehokkuus: ikä, kokemus ja noudettava**
 - **Vesityö: ikä ja kokemus**
 - **Yhteistyöhalu: sukupuoli, ikä ja kokemus** ← urokset "parempia"

Tehty tutkimus

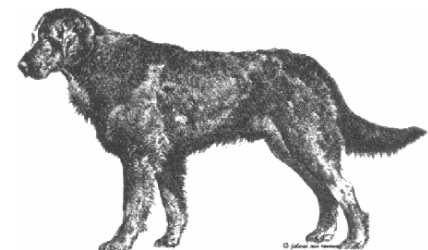
- Passiivinen odottaminen: sukupuoli, ikä ja kokemus ← ei kokemusta – rauhallisempia
- Periytyvyys
 - Periytyvyys korkea, jos arvo yli 0,4, keskimääräinen 0,2-0,4 ja alhainen alle 0,2
 - Korkeat: ampuminen, nouto, vauhti, hakutehokkuus ja passiivinen odottaminen

Pohdintaa

- **Koirien ikähaarukka suuri (liian), vaikka pitäisi olla 12-24kk**
- **Skaalat vaihtelevat (3-7) → 5 portainen paras**
- **Koirien kohtaaminen ja kontakti: ei skaalaa → kaikille koirille sama tulos (sanallinen arvio). Erottaa koirat, jotka aggressiivisia, ei oikeastaan muuta. Kohtaamiset pentuesisarten kanssa → voi vaikuttaa tulokseen**

Pohdintaa

- **Ominaisuudet, joita tutkitaan, polygeenisia**
- **Pitäisi tulla tulokseksi normaalijakauma (yleisesti näin) → ei ollut näin**
- **Ympäristötekijät vaikuttavat eri tavalla eri osasuorituksissa**
- **Sukupuolieroja myös havaittavissa**
- **Ikä vaikuttaa, mutta ei selvästi aina samalla tavalla**
- **Treenatut koirat monessa kohdassa erilaisia → yleensä voimistaa reaktioita → ei hyvä, jos testin tarkoituksena on kuvailla/mitata synnynnäisiä ominaisuuksia**

Pohdintaa

- **Noudettava (riista/dami):** koiran halu noutaa riistaa kertoo myös sen muista ominaisuuksista → innokkaampia yleisesti ottaen kaikessa
- **Vuodenaika:** ei merkitystä esim. koiran uimahaluun tai haluun hakea → testin voi tehdä mihin vuodenaikaan tahansa
- **Koko pentue testataan samaan aikaan:** testaajan ja testipaikan merkitys?
Testaaminen eri aikoihin ja eri paikoissa

Pohdintaa

- **Monien ominaisuuksien periytyvyys korkea – keskikorkea**
- **Korkea → yksilöarvio voi riittää jalostusarvon mittaamiseen**
- **Testi mittaa nykyisellään em. periytyviä ominaisuuksia melko hyvin**
- **Tulosten tulkintaan pitää saada lisää menetelmiä**
- **Rodun ideaalikuva?**

